

Zomergem I.192.

1. un də kikns nə ste.kfø.lə zin ze.n zə sXə..
2. mæ.e mu.ət æ.z də blu.mn go.əm bəgi.tn(ə)
3. te.əwo.rdg ə sp̄.əzə nimir u.f me.tə maſi:n
4. spd.ətn æ.z ə lasteX wīerk
5. up da sXe.p kre.ə zə bəsXl.meld bry.ət
6. dn tæ.mərma.n e. nə splæntər i.en ze.e və.ərə
7. də sXl.əpərə læ.ktəg əz lr.epm af
8. m di. fabri.ķ ən æ.stər ni.ts tə zi.nə
9. kumd i.r mæ.nj ki.nstʃen
10. bə.es - tapt ū.ns nəkīr vi.r p̄.əntn bir | p̄.nt̄.nt̄.s|
11. brend ū.ns twī. kilo. krik̄ - | kriksk̄s |
12. zæ me.jaldərs Xeve.vn dræ li.ters wen atXə. dru.ŋkn
13. i vərdri.egdəgə mæ me nə kni.əple
14. kæ ze.e knij gəzin
15. vastnɔ..vnd ə wor ni fe.lə mir gevirt
16. k̄bæ..m blæ..ə dak mejaldər ni me.gəgɔ..ən: bæ..nə - of : æ (buiten)
17. kən æ.tekrik ni Xədə..ən zɪlə (mə.ət)
18. wi. e.t Xədə..ən - dən dī:n ditor kū..mt
19. eŋ ku..bə - eŋ ku..benæ.tə - nə ku..bejə..ərə
20. em pætə (alpin en studentenpet) - ən matse (wijken) - eŋ klak̄ə (dorp) - sXə.. - ē wæ..ə (omheind) - nə mæ.es (niet omheind - ook voor hooi) - nə pa.dəstul - ən ə..o - nə pœ.j - nə zomərvø..lə
21. dī. kərlə de. Xrəl də wa.rl t̄.Xtn
22. ksal ə.. pərlkəs Xən | eŋ kri'ɔ..ləkən = parelsnoer in glas voor kinderen |
23. ə..lā..nt - du fe.l a.ə sXe.pn a.fbrek̄n
24. ən e. fazele.vnə nəkīr em be.ətə gat
25. ge.(f) mæ twi..ə bri..ə sti..ən - bri..ərə - də bri..ətə
26. da stā..mbel.d ē st..ətə nimier
27. dī vā..nd e: ə le.vnə gəleik nə gry..ət̄n i..ərə
28. lysife.er - of : dndy.vl (platter) næ..z ū..n dne.mlə ni. əble.vn
29. də sXo..lkfēndərz of : də sXo..ljū..enz æ. me.tə mi.əstər nōr də zi..ə gəwe.st
30. kəj kanəkrik tō. ni ku..mn ir dak Xrīd bænə
31. də bi..estn dr̄i..kn gr..ern l..z..emeldri..knə
32. i ka..ni Xə..wi..rkn en e. ē zi..ərə ke..lə | tā..mp..nə |
33. ste..k nō nəkīr nə stel..m dī..m b..s..lə | nəm bæ..sm.. = stalbezem |
34. ni..ə - me.tə ke..(g)elz ə wo..rtər nimir gəspe..lt
35. e..la - kæ. a..l twi..kīn aXter o.. gero..pm
36. di pə..ər ən æ..s ni r..p..ə - tsi..ət nō..X nə wi..tə kærn m
37. zə ze wæ..X nō.. dna..kərə
38. ze. em i..əst se gæ..lt æ..lpn əpdun
39. i zalt nu.. ni fæ..rə br..ən
40. zæ..z dnæ..lft - of : tnæ..lft fan or mæ..lkwt
41. də veint mu se vræ..ə bəsXiermən of : nə veint - se we..f - (plat)
42. ien də sXæ..ldə zwæm: æs Xəvə..erlə..k
43. ijæs fæ..l umdat æ sti..rk æs
44. waldər mu..tn dō..dnæ..lft fan æn - eŋ gæ..ldər dnā..ndərn æ..lft of : tnæ..lft en tnā..ndərn (platter)
45. æ..lp nəkīr da bæ..d o..pæ..fn [nən u..tərə
46. ū..nzə mæ..tsərə - æ..sy.. væ..t u..vn vi..rknə of : uf
47. zə spr̄..ən umtərvæ..rst fy..ər tə wæ..dnə
48. dəm by..əmkwi..kərə zaltm byəm a..ff̄.ntn [tu..
49. du i..əst nəkīr də vā..nster of : və..stər (platter)
50. t̄bəgrentə klæ..pmə vər di..əste mæ..sə - dy..əmæ..sə - tl̄.f (weekd.) də vā..spr̄ (zond.)
51. em bæ..tspri.. - p̄.ə.jərækslə | ən sty..tə bri..ən (plat) - of : nəm bo..təram bri..ən | rū..ntspr̄.ən = nieuw verspreiden - t̄tbræ..ən (een fabriek bv.) - gri..ə mə..kn (bereiden)
52. də soldo..stn æn da wə..f or ə..er a..fXəsne..n | da fræ..mæ..ns : deftiger - minder pejoratief |
53. ze və..ədər e..jəm zæ..s jər lā..ŋk l..ət̄nər tsXo..lə gə..ən
54. kæt əm a..fXərə..n - vā..n zy..l..ət̄e lā..nstwə..t̄ər tə gə..ənə
55. ry..wə..ən (bleekrood paard) - ry..wə..əndə və..əzn - ē zi..jə ni fe..lə lā..nsti..rə | nə və..əln = een bleekblauwe duif | ndl. „vale“ = ē r..stə |
56. ə..rdnə pu..tn ən ze..ni fe..lə wi..rət
57. dəm bryesXi..tərə - of : də po..lə - sto.. m dñ..ert
58. imcərt æ..st nu..X tə ka..w fə..r tə ku..etsnə
59. di kə..əsə lā..X klo..ər e. - of : ge..fel klo..ərtə
60. e..trakt an tp..ərt se..ə stə..ert
61. tū..ns kwamdə gəldər ir a..lə jo..ərnər də ki..rə.. mæ..sə
62. də po..ətər ze..ita ū..nzi..ərə vəlmə..kt æ..s
63. gə za..X mə wəl mər gə sprektəgə te..gə - of : sprakte..gə mæ..i nit
64. də zwu..ləmsi..lə ḡ. we..raki..n
65. gu..ə gæ.. vandc..r..e ni (Xuŋ) kə..rət
66. e..tn zə zəldər y..k Xərənə kə..s
67. ze..ə mətə..r æ..s kapot - i li..g i pa..nə | i zr̄t fərgyərt - of : fa..stə - ijæ..s ferzū..ŋkn (in slijk bv.) [ɔ..vnt]
68. te. nə wə..rermən da..Xewe..st - en tæ.. nə za..Xtn
69. da ma..nəkə - of : ju..əntfə - lyəplæ..tsə (bə..ərə..)
70. tæ..z dō..r əm bu..st ien də ka..nə [vuts]
71. kwielde..gə datə faktər nəm bri..f bru..Xt
72. kæ p..n a.. men æ..tə
73. iek̄ kā..n mə Xə.. dwi..əzil..n umag..ən | ə..jæs twi..ez m də za..k |
74. a..Xter də sXu..ft..it sp..mə tp..ərt ien də nī.. kæ..rə
75. kæ al wa..ka..rs - va..vy..ər dənu..nə
76. də zənə van də kə..nmj..k e. yək səldo..et Xewe..st
77. we..tə gæ..gi..əm bo..gəmə..kər w..ə..n - of : gi..ə w..ə..n di bo..vns mə..kt
78. di ry..əzn æ..n la..ə dyərns
79. kæ gəly..əver gr..wo..rt fan
80. tki..ntf..ə waz dyet - ir da..sət ku..stn dyəpm
81. zen y..ərn æn zen y..ə ly..əpm
82. yər do..Xterkən æ..s me..ə kə..rəvəkənər də bu..sn gə..m br..mbe..zn gə..ən træ..kn - of : me..nə kə..rəf nōr dəm bu..s (bepaalde plaats)
83. tæ..z də..ər nsp..rt t̄t..t̄ h̄rə
84. i zæ..t..əgə ze..j ke..l o..pmə - of : i ruptəg a..rt
85. tfo..lk ē zu..Xt nijā..ndərz u..f Xə..ld ē r..kđum
86. Aldrə mū..nd æ..z dry..ə van dndc..st
87. dī wæ..X ly..əp kru..m - tæ..z um al gr..əntre
88. iku..Xtə vy..ər də klæ..ən ən tru..məlkən
89. də gr..ətnbalk æ..s Xəsto..rvn van - of : æ..z dyet fan - eŋ koe..st ū..n tə sli..eknə

90. ze li.tſe was kɔ̄.rt æ gut
 91. f̄n d̄ sXǣ.r̄ - æ.zd b̄.st
 92. n̄ sXā.t̄r̄e mu. Xu. k̄.e m̄.ek̄
 93. zu.k̄ n̄k̄ir a.Xter m̄.en u.t
 94. k̄ we.t̄ ni - of : k̄ we.t̄ ni w̄r dak æmu ḡ
 zuk̄n
 95. n̄ ku.l̄e - of : n̄y k̄.e.n̄ - k̄.e.l̄d̄r̄ æ.s Xu.t
 f̄r t̄bir
 96. kmu.st u.s̄blu.träkn vȳr t̄ v̄rklu.kn̄
 97. kmu. i.e.ste.tn̄ f̄n d̄ sta.l vu.rn
 98. m̄m bru.r̄ was mu. | ook : ū.nzn ã.nd̄r̄en
 wa.s mu. (waar 2 gebr. ; drie heeten resp. ū.nz̄
 grȳt̄n (oudste) - ū.nzn ã.nd̄r̄en (tweede) - d̄
 klǣ.en (jongste)
 99. d̄i mǣ.l̄kb̄u.r du. n̄ grȳt̄n tur'ne. (dorp) -
 of : tu.r (buiten)
 100. di kr̄.r̄'mǣ.lk æ.z d̄.n æn zy:r - z̄.ntr̄aeme.
 we.r̄
 101. m̄e zum̄ d̄i p̄.t k̄.e v̄.a.ēln o. p̄ en y.r̄
 102. t̄.e n̄ siku:r̄n - siku:r̄
 103. ε kum nu.i X̄.e m̄.nyt̄e l̄.e.t̄
 104. m̄ ito.lj̄.ze.nd̄r̄ br̄.ergn di vi.r sp̄.y:n - sp̄.u:m =
 o.v̄.r̄ge.vn (deftig) - kr̄.epn (platter)
 105. d̄.fd̄ ḡe d̄.r̄ op d̄.c̄.en
 106. tu - of : t̄.t̄ (arch.) bȳem - æ.nz e st̄.ek fan
 d̄e br̄.ḡe ḡe.v̄.ern
 107. ḡe mut n̄k̄ir ū.ns f̄.ln̄e kum̄ k̄.rn
 108. ij̄.s fa l̄.v̄.e ḡe.ku.m̄: me. øj gu. b̄.e.z - of :
 me n̄ gu. p̄.yjk (arch.) | m̄.yjk (muik) |
 109. di d̄.r̄ æ.z œ.t̄ - of : æ.s fam - bo.kn̄.næt
 X̄.m̄.d̄kt
 110. øj ḡetr̄awd̄e vra.e mu. k̄.e.nu.ēn - w̄.f (platter)
 111. k̄.e ir ḡe.s X̄.z̄.yt - m̄.r̄ t̄ wa.s X̄. gu. so.ēt
 112. dn (1) br̄.e.r̄ zæ.Xt - dat n̄.X t̄ di.r æ.z
 um t̄ bǣ.n̄.n̄e - (1) half nasale d
 113. bak̄.y - i. k̄.bak̄. - ḡe bakt̄ - æ - of : i bakt̄ -
 bakt̄.e - wald̄r̄ bak̄.y - i. k̄.bakt̄.ḡe - ḡe bakt̄.ḡe
 - æ bakt̄.ḡe - wald̄r̄ bakt̄.ḡe - m̄.n æm̄
 ḡe.bak̄.y - of : ḡe.m̄.e -
 114. bi.n - i. k̄.bi - ḡe bit - æ bit - wald̄r̄ bin - bim̄
 wald̄r̄ - k̄.bi.t̄.ḡe - of : i. k̄.bo. - of : i. k̄.by. -
 k̄.e ḡe.bon̄ - bit̄.ḡe z̄.e z̄.e.l̄d̄r̄ y.ek̄
115. t̄.e e kl̄.nt̄.s̄ m̄.r̄ t̄.e. ū.f.nts̄
 116. ḡe k̄ond ir æ.ers kr̄.gen op d̄.e m̄.r̄
 117. tm̄.e sn̄ za.i - dat æ op m̄.e n̄k̄ir zu - of :
 n̄k̄ir op m̄.e.i ḡyjk p̄.zn
 118. tm̄.e sn̄ za.i - dat æ ḡe.l̄k o.ē
 119. t̄.r̄ w̄.e.r̄n v̄.f pr̄.zn
 120. ū.nd̄r̄ d̄.m̄ i.ek̄.l̄.er̄ l̄.e.n̄ t̄.r̄ v̄.el i.ek̄.l̄
 121. tw̄.e.r̄ za.i X̄.y k̄.r̄.k̄y - tko. kt a.l
 122. t̄.j̄.e.s n̄.X̄.run̄ - t̄.n̄ æ.s n̄.X̄ m̄.r̄ zy.st X̄.m̄.o.it
 123. ma.j̄.e.s.z̄ m̄.k̄.kn̄ z̄.e me.j̄.en - of : metn do.r̄.re
 van en æ.t̄.i
 124. da bȳem̄.k̄.e zalt̄. mu.l̄.k̄.e gr̄.n
 125. d̄.e pa.st̄.r̄ e. Xu. wen
 126. d̄.e d̄.a.ts̄.k̄.e æn ū.nz a.w a.z afX̄.br̄.nt
 127. d̄.e mæ.l̄.k̄.e sp̄.et d̄.t̄.n̄ o.r van d̄.e ku.
 128. d̄.e ku.st̄.r̄ l̄.e.y - of : lat fȳr d̄.e kr̄.e.spr̄.sæ. se
 129. d̄.e tri.m̄. van d̄.e ko.r̄.tew̄.e.n̄.e b̄.a.en c̄.ld̄.re
 van t̄.X̄.w̄.i. t̄.X̄.t̄.e
 130. s̄.m̄.e.ḡ.e m̄.d̄.nsn̄ s̄.n̄.c̄.tn̄ l̄.e.j. al.d̄.r̄.n̄.z̄.e
 131. s̄.æn æm zwart æm bla.w - of : - zwart æn
 ra.w - of : - blauw æj grauw ḡe.sle.m
 132. d̄.e s̄.æ.s æ.s wa fla.ow
 133. d̄.e s̄.ni.e l̄.e.X̄.t̄.k̄.e
 134. t̄.æz en i.e le.n̄ dak o. e.zin æ.
 135. niwp̄.ȳ.r̄ wo.r n̄.øj - of : ne - gr̄.e.l̄. n̄.sta.t
 136. dun - i. k̄. dut - ḡe d̄.t̄. - æ d̄.t̄. - wald̄r̄ dunt
 - gald̄r̄ d̄.t̄. - zald̄r̄ dunt - i. k̄. de.e.t̄ - ḡe
 de.e.t̄ - æ de.e.t̄ - wald̄r̄ de.e.t̄ - gald̄r̄ de.e.t̄ -
 zald̄r̄ de.e.t̄ - de.e.k̄.d̄.d̄. - datijæ m̄.r̄.n
 de. - d̄.a.nz̄.z̄.t̄. s̄.c̄.ld̄.r̄. m̄.r̄.n
 137. dy.p̄.m̄ - en dy.p̄.kli.e.t̄ - dy.e.p̄.f̄.u.n.t̄
 138. d̄.e.sn̄ - i d̄.e.s.t̄ - i d̄.e.s.t̄.ḡ.e - i e. X̄.d̄.e.sn̄
 139. b̄.f̄.end̄n - i. k̄. b̄.f̄.and̄e - ḡe b̄.f̄.ant̄ - jæ. b̄.f̄.ant̄ -
 wald̄r̄ b̄.f̄.end̄n - gald̄r̄ b̄.f̄.ant̄ - zald̄r̄ b̄.f̄.end̄n
 - b̄.f̄.ant̄.jæ - b̄.f̄.int̄.e - of : b̄.f̄.nd̄.ḡ.ejæ - (i)e.k æ
 (g).e.b̄.f̄.nd̄.n
 140. Locale landmaten : ū.ru. = 4 sta.p̄.m̄ - øj
 ḡ.m̄.æt (300 r.) - 673 r. = 1 ha.
 141. Waternamen : d̄.e li.v̄.e

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is zo.m̄.r̄gæ. m̄.

De inwoners heeten zo.m̄.r̄gæ. m̄.s̄.e

Een bijnaam kennen zij niet ; wel wordt in de omliggende gemeenten gezegd : zo.m̄.r̄gæ. m̄. bo.vene ; cf. ook Waarschoot, p. 166.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 6.044.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : t̄.arp - 'm̄.rl̄.r̄ - st̄.kt̄.v̄.e.v̄.e - r̄.v̄.e.r̄s (off. : Rijvisch) - n̄.æk̄.e (off. : Necke) - uts̄.l̄ - d̄.arm̄.n̄ - la.e bu. k̄.y (off. : Lange Broeken) - ko.r̄.t̄. bu. k̄.y - ro - be. k̄.e ; enkel be. k̄.e wikt af in de richting van het Waarschootsch ; men zegt er bv. ma.ēn - by.ēn - m̄.r̄.n̄.t̄ - m̄.æ.t̄. vilo - alu. z̄.e - vr̄.e.n̄.da. X̄. tegenover centr. : man̄: - bȳ.n̄: - murnt - me.t̄. ve.lo. - orlo. z̄.e - vr̄.e.da. X̄. (mannen, boonien, morgen = ochtend, met den „velo“ - horloge, Vrijdag). Een half dozijn families spreken binnenshuis Fransch, maar kennen Zomergemsch ; beschaafd Nederlandsch hoort men hier niet.

De bevolking bestaat overwegend uit landbouwers naast een sterk aantal arbeiders die gedeeltelijk in de locale weverijen, gedeeltelijk in de fabrieken te Gent en te Evergem werken.

Zegslieden. 1. Termont Gerard ; 31 j. ; hier geboren ; bankbediende en orgelist ; heeft buiten zijn studietijd en twee jaar in het Waasland steeds hier verbleven ; V. van hier, M. van Zelzate ; spreekt gewoonlijk Zomergemsch.

2. De Jaegher André ; 26 j. ; hier geboren ; verbleef 5 j. elders ; V. en M. beiden van Ronsele ; spreekt steeds Zomergemsch.